

عنوان مقاله:

برنامه ریزی زبان، فرهنگ زبانی و مؤلفه های آن (مطالعه ای موردی در شهر تهران)

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، دوره 2، شماره 5 (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسنده:

نگار داوری اردکانی - استادیار گروه زبان شناسی دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

اصطلاح «فرهنگ زبانی» یکی از اصطلاحات تخصصی حوزه جامعه شناسی زبان و مردم شناسی زبان است. مفهوم «فرهنگ زبانی»، مؤلفه ها و رابطه آن با برنامه ریزی زبان موضوع مورد بحث این مقاله است. توجه علمی و موشکافانه به موضع فرهنگ زبانی در سطوح خرد و کلان آن، برای تحلیل، تعلیل و تنظیم برخی مسائل اجتماعی زبان و از جمله برنامه ریزی زبان لازم و مفید است. به همین دلیل، ابتدا مؤلفه های تشکیل دهنده فرهنگ زبانی مورد مطالعه قرار می گیرد. سپس یکی از این مؤلفه ها (یعنی نگرش زبانی) و رابطه سازه های آن با یکدیگر در اجرای یک پژوهش میدانی در میان فارسی زبانان شهر تهران مورد مطالعه قرار می گیرد. این مطالعه نشان می دهد که می توان فرهنگ زبانی را شامل نگرش ها، باورها، هنجارها و سرمایه های زبانی دانست. ضمن این که نگرش زبانی خود شامل سه ساحت پیکره، شأن و زبان آموزی است. برری هریک از این سه ساحت نگرش زبانی از جنبه های آگاهی، احساس و رفتار نشان داد که از میان مؤلفه های تشکیل دهنده نگرش های زبانی ساکنان تهران، مؤلفه احساس به طور کلی و احساس نسبت به شأن زبان فارسی به ویژه، بیشترین سهم را در نگرش زبانی و در نتیجه ساختار فرهنگ زبانی فارسی زبانان دارد. این یافته بر اهمیت مؤلفه احساسی و عاطفی فرهنگ زبانی فارسی زبانان تهران دلالت دارد. به نظر می رسد که توجه به عوامل عاطفی به منزله جزئی از فرهنگ زبانی، در تحلیل های جامعه شناختی زبان فارسی و تنظیم و ترویج برنامه های زبان از اهمیت ویژه ای برخوردار باشد.

کلمات کلیدی:

آگاهی زبانی، آموزش زبان، احساس زبانی، برنامه ریزی زبان، پیکره زبان، رفتار زبانی، شان زبان، فرهنگ زبانی، نگرش زبانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/541632>

